

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Notesbog 6 : 1840

Citation: Kierkegaard, Søren: "Notesbog 6 : 1840", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 19*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Jette Knudsen; Johnny Kondrup; Alastair McKinnon, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2001 .
Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-not6-txt-shoot-n18.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 19

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Not6:18

Besøget ved Hald: den gamle Mand, jeg mødte, der laae sorgløs henkastet paa Ryggen i Lyngen, kun Kjæppen i Haanden. Vi fulgtes ad til Non Mølle. Vi kom forbi et rindende Vand, Koldbæk kaldet; han forsikkrede, at det var det lifligste Vand der var i hele Egnen, hvorpaa han gik ned til det, lagde sig ligesaa lang han var paa Maven og drak af det. Vi fulgtes nu videre ad, og han betroede mig, at han egentlig var gaet ud for at tigge.

Lykkelige Liv! Saa ubekymret som han der laae i Lyngen og sov, saa tilfreds han der forfriskede sig med det kølige Vand. Sov han maaskee lidt forlænge, nu hvad saa, han havde ingen Børsforretninger, ... og naar han nu kommer til sit Bestemmelsessted, saa hilser han paa Herskabet, taler om de trange Tider, beklager »at han ikke fik Kongen i Tale i Viborg, da der dog ikke var Nogen, der fik ringere end 2 Rdl.«; han bliver nu anviist Plads i Borgestuen. Folkene komme hjem fra Marken, Maden bliver sat frem; Alt hvad Huset har oplevet bliver fortalt, og medens han mætter sig, skummer han i en Timestid Fløden af det ringe Quantum Begivenheder (thi det gaaer med Stilleben i Forhold til det mere complicerede historiske Liv som med de Schweitzer-Køer i Forhold til Hollænderi-Køerne: de give mindre Mælk men mere aromatisk. Thi hvilken Aroma hviler der ikke over det stille huuslige Livs sparsomme Begivenheder). Derpaa vandrer han hjem, lægger sig maaskee til at sove underveis.

Og det er dette Liv, vi opdrages til at foragte! Og vi Andre, hvad enten vi slide og slæbe, eller vi i Søvn have Overflødighed, hvilket Liv føre vi dog ikke. Jorden giver ikke mere af sig selv det Mennesket Nødvendige til Livets Ophold, men er dog ikke et saadant Liv det, der meest erindrer om vor paradisiske Oprindelse? Endog det Firma, hvorunder det gaaer: »I Guds Navn«. Er det ikke en Besværgelses-Formular, der paa overnaturlig Maade skaffer, hvad der ikke paa naturlig Maade er at erholde? Og er Sjælen ikke netop ved denne Levemaade saa frigjort, saa emanciperet fra det Tyranni, som Overflod ikke mindre end Mangel binder os i?

Der gives forøvrigt flere Stadier af dette Liv. Dette er det simpleste. Andre repræsenterer mere enkelte Momenter af det Poetiske: Spillemænd, Virtuoser i at fortælle, i at insinuere sig osv. Disse give ligesom et Vederlag for usus fructus. Er det ikke overhovedet dette Liv i alle sine Former, der har lovet Intet at eie, men som blot beholder usus fructus -?

Det der gjorde mig ondt var, at den gode Mand vilde kysse mig paa Haanden, fordi jeg gav ham 1 Mk. Jeg vilde have mere Frimodighed. -

(Jeg traf underveis en gammel Kone, der bar en Vugge paa Nakken. Uvilkaarlig vaagnede derved hos mig Forestillingen om et af disse gamle Væsener, der ere Poesiens Goldammer for Børn, bibringe dem den

poetiske Die. Imidlertid slog mine Forventninger feil; thi uagtet hun lod til at kjende Hald fra gamle Dage, viste det sig dog, at det var ikke mere end i en 70 à 80 Aar).

Min Tigger vidste derimod god Besked. Da jeg spurgte ham, hvem der i ældre Tid havde eiet det, svarede han, at det gik tilbage i meget gamle Tider. Jeg blev allerede halv betænkelig og frygtede for, at det ogsaa skulde falde ud til 70 Aar, men derpaa kom han dog frem med Historien om Hr. Bugge, der i 7 Aar blev beleiret paa Hald, tilsidst ikke havde mere end een Ko, som hver Dag iført forskjellige Huder blev ført til Vands. En fattig Kone blev indladt paa Borgen og vendte tilbage med store Gaver, hvorpaa hun forsikkrede Fjenderne, at Hald vilde kunne udholde en Beleiring endnu i 7 Aar uden at udhungres.